

Chất vấn và trả lời chất vấn: Ngắn gọn, đi thẳng vào vấn đề

09:36 20/03/2023

Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đề nghị, các trưởng ngành với kinh nghiệm nghị trường cũng như công tác lâu năm trong lĩnh vực phụ trách, cố gắng trả lời thẳng thắn, ngắn gọn, đúng trọng tâm, làm rõ những chất vấn đại biểu Quốc hội nêu, đồng thời đưa ra được các giải pháp thiết thực, hiệu quả, khả thi để nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả công tác điều hành lĩnh vực quản lý.

Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ cho biết, ngành tòa án và ngành kiểm sát nhân dân có vai trò rất quan trọng trong việc bảo đảm hệ thống pháp luật được thực hiện nghiêm minh. Ảnh VGP/ĐH.

Tại Phiên họp thứ 21 diễn ra vào sáng 20/03, Ủy ban Thường vụ Quốc hội tổ chức chất vấn và trả lời chất vấn 2 nhóm vấn đề thuộc lĩnh vực tòa án và viện kiểm sát.

Phiên chất vấn và trả lời chất vấn được kết nối trực tuyến đến với 62 tỉnh/thành phố trực thuộc trung ương, các tòa án, viện kiểm sát các tỉnh/thành phố, Tòa án nhân dân cấp cao, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao, tòa án quân sự...

Tham dự Phiên chất vấn tại điểm cầu Nhà Quốc hội có Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang.

Phát biểu khai mạc phiên chất vấn, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ cho biết, ngành tòa án và ngành kiểm sát nhân dân có vai trò rất quan trọng trong việc bảo đảm hệ thống pháp luật được thực hiện nghiêm minh, góp phần tích cực vào công cuộc phòng, chống tham nhũng, tiêu cực theo chủ trương của Đảng và Nhà nước.

Chất lượng, hiệu quả công tác xét xử ngày càng được nâng lên

Đối với ngành Tòa án, Tòa án là cơ quan xét xử, thực hiện quyền tư pháp, có nhiệm vụ bảo vệ công lý, bảo vệ quyền con người, quyền công dân, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

Trong thời gian qua, mặc dù số lượng các loại vụ án phải thụ lý giải quyết tăng nhiều và có tính chất ngày càng phức tạp (so với cùng kỳ của 5 năm trước, số lượng các vụ án phải giải quyết tăng 507.849 vụ, đặt biệt năm 2022, số lượng các loại vụ việc thụ lý tăng 29.944 vụ so với năm trước), trong khi số lượng biên chế được giao không tăng thêm, chất lượng biên chế còn chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ..., nhưng với tinh thần trách nhiệm cao, nỗ lực lớn của cán bộ, công chức, viên chức Tòa án nhân dân, chất lượng, hiệu quả công tác xét xử của các Tòa án ngày càng được nâng lên; tỷ lệ các bản án quyết định bị hủy, sửa do nguyên nhân chủ quan được hạn chế ở mức thấp; hầu hết các vụ việc được giải quyết trong thời hạn quy định của pháp luật; công tác tổng kết thực tiễn xét xử tiếp tục được tăng cường cả về phương thức thực hiện cũng như chất lượng; công tác phát triển án lệ được chú trọng ban hành; việc tổ chức phiên tòa trực tuyến theo Nghị quyết số 33/2021/QH15 của Quốc hội được tích cực triển khai thực hiện...

Bên cạnh đó, vẫn còn những tồn tại, hạn chế, nổi lên là: vẫn còn một số vụ án giải quyết quá thời hạn luật định do nguyên nhân chủ quan; tỷ lệ bản án, quyết định hành chính bị hủy, sửa do nguyên nhân chủ quan chưa đạt chỉ tiêu Quốc hội đề ra; các phản ánh vướng mắc gửi về TANDTC còn chậm; một số vấn đề cần ban hành quy phạm pháp luật có nội dung chuyên sâu, phức tạp hoặc thực tiễn chưa phát sinh còn chưa kịp thời; quy trình lựa chọn và phát triển án lệ vẫn

cần tiếp tục được nghiên cứu, hoàn thiện, số lượng án lệ được ban hành trong một số lĩnh vực còn ít; việc đầu tư, lắp đặt trang thiết bị phục vụ xét xử trực tuyến đồng bộ còn hạn chế...

Do đó, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ nghị các vị đại biểu Quốc hội trên cơ sở nhìn thẳng vào các hạn chế, tìm ra những giải pháp phù hợp để nâng cao hơn nữa chất lượng công tác của ngành, trong đó tập trung chất vấn các nhóm vấn đề: Giải pháp tiếp tục nâng cao chất lượng xét xử, giải quyết các loại vụ án, nhất là vụ án hành chính, vụ án hình sự về kinh tế, tham nhũng; việc giải quyết đơn đề nghị giám đốc thẩm, tái thẩm. Công tác cán bộ của ngành Tòa án; giải pháp nâng cao năng lực, trình độ, bản lĩnh, trách nhiệm của Thẩm phán và các công chức ngành Tòa án; việc phòng ngừa và xử lý tham nhũng, tiêu cực trong nội bộ ngành Tòa án.

Công tác tổng kết thực tiễn xét xử, hướng dẫn áp dụng thống nhất pháp luật, phát triển án lệ. Việc triển khai thi hành Nghị quyết số 33/2021/QH15 của Quốc hội về tổ chức phiên tòa trực tuyến, nhất là việc chuẩn bị các điều kiện bảo đảm cho xét xử trực tuyến.

Quốc hội tiến hành chất vấn nhóm vấn đề thứ nhất thuộc lĩnh vực tòa án. Trách nhiệm trả lời chính là Chánh án Tòa án nhân dân tối cao Nguyễn Hòa Bình - Ảnh: VGP/ĐH.

Thực hiện nhiệm vụ khá toàn diện trên tất cả các mặt

Đối với ngành kiểm sát nhân dân, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ cho rằng, với hoạt động đặc thù thực hiện nhiệm vụ thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra, ngành kiểm sát nhân dân đã không ngừng phấn đấu, hoàn thành ngày càng tốt hơn trọng trách mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó.

Hơn 10 năm qua với khối lượng công việc phải thực hiện tăng lên gấp đôi (như: lĩnh vực hình sự tăng khoảng 10%/năm, lĩnh vực hành chính, dân sự, kinh doanh thương mại tăng khoảng 10%-12%/năm, có năm tăng 15%...), yêu cầu pháp luật ngày càng cao, biên chế, chế độ, chính sách, cơ sở vật chất còn hạn chế, nhưng với phương châm "Đoàn kết, đổi mới - Trách nhiệm, Kỷ cương - Thực chất, hiệu quả", "Liêm chính, vượt khó, chuyên nghiệp", toàn ngành kiểm sát đã thực hiện nhiệm vụ khá toàn diện trên tất cả các mặt: từ đào tạo, bồi dưỡng để nâng cao chất lượng công tác cán bộ cho đến việc thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp về hình sự, công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án hành chính, vụ việc dân sự, kiểm sát thi hành án hình sự, dân sự, hành chính, việc giải quyết đơn đề nghị giám đốc thẩm, tái thẩm cũng được chú trọng nâng cao về chất lượng...

Tuy nhiên, vẫn còn một số tồn tại, hạn chế như: còn xảy ra một số trường hợp Tòa án trả hồ sơ để yêu cầu khởi tố tội phạm mới và người phạm tội mới; đình chỉ vụ án, đình chỉ quyết định khởi tố bị can do không có sự việc phạm tội hoặc hành vi không cấu thành tội phạm; có trường hợp Viện kiểm sát phải rút quyết định truy tố; tỷ lệ kháng nghị phúc thẩm án hành chính, kháng nghị giám đốc thẩm án dân sự chưa đạt chỉ tiêu Quốc hội; trong hoạt động cơ quan điều tra VKSNDTC vẫn còn tình trạng tạm đình chỉ giải quyết nguồn tin về tội phạm, khởi tố vụ án hình sự...

Do đó, để khắc phục được những hạn chế, đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới, phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đề nghị các vị đại biểu Quốc hội tập trung chất vấn vào những nhóm vấn đề: Giải pháp tiếp tục nâng cao chất lượng thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp trong giải quyết các vụ án hình sự, nhất là các vụ án về kinh tế, tham nhũng; không để xảy ra việc bỏ lọt tội phạm, làm oan người vô tội; tăng cường chất lượng tranh tụng của Kiểm sát viên tại phiên tòa. Giải pháp tiếp tục nâng cao chất lượng kiểm sát việc giải quyết vụ án hành chính, vụ việc dân sự; kiểm sát thi hành án hình sự, dân sự, hành chính; việc giải quyết đơn đề nghị giám đốc thẩm, tái thẩm. Công tác cán bộ của ngành Kiểm sát; giải pháp nâng cao năng lực, trình độ, bản lĩnh, trách nhiệm của Kiểm sát viên và các công chức của Viện Kiểm sát; việc phòng ngừa và xử lý tham nhũng, tiêu cực trong nội bộ ngành Kiểm sát. Giải pháp tiếp tục nâng cao hiệu quả hoạt động của Cơ quan điều tra Viện kiểm sát nhân dân tối cao, nhất là nâng cao tỷ lệ

phát hiện tội phạm; tăng cường rà soát để kịp thời giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm theo thẩm quyền.

Tại Phiên họp thứ 21 diễn ra vào sáng 20/03, Ủy ban Thường vụ Quốc hội tổ chức chất vấn và trả lời chất vấn 02 nhóm vấn đề thuộc lĩnh vực tòa án và viện kiểm sát. Ảnh VGP/ĐH.

Làm rõ thực trạng, đề xuất các giải pháp phù hợp, hữu hiệu

Nhấn mạnh, thời gian chất vấn chỉ trong 01 ngày, nội dung chất vấn cả 02 lĩnh vực đều có phạm vi rộng, bao quát hầu hết chức năng, nhiệm vụ của 02 cơ quan; do đó, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đề nghị các vị đại biểu Quốc hội đặt câu hỏi ngắn gọn, đi thẳng vào vấn đề, không nên đi sâu vào các vụ án cụ thể, tranh luận một cách thẳng thắn, trách nhiệm, mang tính xây dựng cao để góp phần làm rõ thực trạng và đề xuất được các giải pháp phù hợp, hữu hiệu.

Mỗi chất vấn không quá 1 phút; thời gian tranh luận không quá 2 phút. Các trưởng ngành với kinh nghiệm nghị trường cũng như công tác lâu năm trong lĩnh vực phụ trách, cố gắng trả lời thẳng thắn, ngắn gọn, đúng trọng tâm, làm rõ những chất vấn đại biểu Quốc hội nêu, đồng thời đưa ra được các giải pháp thiết thực, hiệu quả, khả thi để nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả công tác điều hành lĩnh vực quản lý, đáp ứng yêu cầu, kỳ vọng của cử tri và Nhân dân cả nước.

Trong quá trình chất vấn, Chủ tọa sẽ mời thêm một số Bộ trưởng, thành viên Chính phủ tham gia giải trình làm rõ thêm vấn đề chất vấn. Với tinh thần xây dựng, tôn trọng, hiểu biết lẫn nhau, phiên chất vấn lần này là dịp để các trưởng

ngành cung cấp đến công chúng, cử tri những thông tin chính thống về kết quả công tác của ngành mình. Kết thúc phiên chất vấn, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ ban hành nghị quyết để làm cơ sở thực hiện và giám sát.

"Tôi tin tưởng rằng, qua phiên chất vấn hôm nay sẽ tiếp tục khẳng định vị trí, vai trò của ngành tư pháp, đáp ứng ngày càng tốt hơn yêu cầu, đòi hỏi trong giai đoạn mới; nhất là phấn đấu đến năm 2030, hoàn thành cơ bản mục tiêu 'Xây dựng nền tư pháp chuyên nghiệp, hiện đại, công bằng, nghiêm minh, liêm chính, phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân, bảo vệ công lý, bảo vệ quyền con người, quyền công dân, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của tổ chức, cá nhân' như Nghị quyết số 27-NQ/TW của Ban Chấp hành TW Đảng khóa XIII đã xác định", Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ bày tỏ.

Sau phát biểu khai mạc của Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ, Quốc hội tiến hành chất vấn nhóm vấn đề thứ nhất thuộc lĩnh vực tòa án.

Theo Chinhphu.vn